

## แบบรายงานการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ประเด็นที่ สุขภาพกลุ่มวัย  
หัวข้อ อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15 – 19 ปี  
เขตสุขภาพที่ 6 รอบที่ 1/2564

- หน่วยงานที่รับผิดชอบ (กรม/กอง/ศูนย์วิชาการ)  
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก: ศูนย์อนามัยที่ 6 กรมอนามัย
- วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่

## เป้าหมายและผลงาน

ตัวชี้วัด		ตราด	เขต6	ประเทศ
1. อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี ต่อประชากร หญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน	เป้าหมาย	30.76	35.49	27
	ผลงาน*	4.62	3.34	3.25
2. ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี	เป้าหมาย	13.5	13.5	13.5
	ผลงาน	15	10.9	13.97
3. ร้อยละของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปีที่ได้รับบริการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่ (Modern Methods) หลังคลอด หรือหลังแท้ง	เป้าหมาย	80	80	80
	ผลงาน	67.5	65.17	32.9
4. ร้อยละของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี หลังคลอด หรือหลังแท้งที่คุมกำเนิดได้รับการคุมกำเนิดด้วยวิธีกึ่งถาวร (ยาฝังคุมกำเนิด /ห่วงอนามัย)	เป้าหมาย	80	80	80
	ผลงาน	96.3	77.21	68.13

หมายเหตุ : \* ผลงานอัตราการคลอด 15-19 ปี ยังไม่มีข้อมูล เนื่องจากระยะเวลาการประเมินผลงานของ HDC adjust ทุก 3 เดือน ข้อมูลที่รายงานเป็นข้อมูล HDC วันที่ 28ธ.ค.63

ข้อมูลจากผลงานไตรมาสที่ 1 พบว่าการตั้งครรภ์ซ้ำสูงกว่าเป้าหมาย โดยมีแม่วัยรุ่นหลังคลอดหรือแท้งประมาณ 1 ใน 3 ไม่รับบริการคุมกำเนิด ซึ่งการคุมกำเนิดเป็นมาตรการสำคัญในการลดปัญหาและผลกระทบจากการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่น

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
การตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่น	<ul style="list-style-type: none"> <li>พัฒนาศักยภาพพยาบาลวิชาชีพในการฝังยาคุมกำเนิดและให้คำปรึกษา</li> <li>ขับเคลื่อนพ.ร.บ.การป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เพื่อให้วัยรุ่นรับทราบสิทธิต่างๆ เช่น การฝังยาคุมกำเนิดฟรี ผ่านกลไกคณะกรรมการระดับจังหวัด</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ศูนย์อนามัยที่ 6 มีแผนการพัฒนาศักยภาพพยาบาลวิชาชีพในการฝังยาคุมกำเนิดและให้คำปรึกษา ในเดือนมีนาคม 2564</li> <li>จังหวัดตราดจัดประชุม คณะอนุกรรมการระดับจังหวัด วันที่ 27 พ.ย. 63 สำคัญในการประชุม 1. จัดทำข้อมูลที่ทันสมัยเพื่อสื่อสารใน Page Facebook ตราดวัยใส</li> </ul>

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
	<p>- การสื่อสารผ่านช่องทางต่างๆ เช่น Line account TEEN CLUB /Line group / Facebook เป็นต้น</p> <p>- ติดตาม กำกับจัดการบริการคูกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่ (QOF : Quality and Outcome Framework) ของเขตสุขภาพที่ 6</p>	<p>2. สนับสนุนการจัดโครงการ/กิจกรรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้วัยรุ่นและเยาวชน</p> <p>3. นำข้อมูลที่มีไปวางแผนและดำเนินงานแก้ไขปัญหา โดยเลือกพื้นที่ที่มีปัญหามากเป็นลำดับแรก</p> <p>- ศูนย์อนามัยที่ 6 สื่อสารข้อมูล ข่าวสาร และสิทธิประโยชน์สำหรับวัยรุ่นไปยังผู้รับผิดชอบงานของจังหวัดตราด โดยจังหวัดตราดสื่อสารข้อมูลไปยังวัยรุ่นในพื้นที่ในช่องทางต่างๆ เช่น Page Facebook ตราดวัยใส คลินิกวัยรุ่น โรงพยาบาล และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล</p> <p>- ศูนย์อนามัยที่ 6 เข้าร่วมประชุมกับ สปสช. เพื่อจัดทำแนวทางการจ่าย QOF ของเขตสุขภาพที่ 6</p>

- จังหวัดตราดมีแผนการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ปีงบประมาณ 2564 ดังนี้
1. ประชุมคณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับจังหวัด
  2. ประชุมคณะทำงานวัยรุ่นระดับจังหวัด และชี้แจงการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
  3. ติดตามการขับเคลื่อนพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ระดับตำบลต้นแบบ (5 อำเภอ 5 ตำบล)
  4. ประเมินรับรองโรงพยาบาลตามมาตรฐานการจัดการบริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน และมาตรฐานอำเภออนามัยการเจริญพันธุ์ ในเดือนพฤษภาคม (บ่อไร่, แหลมงอบ, เขาสมิง, คลองใหญ่ และเกาะช้าง)
  5. โครงการพัฒนาคู่มือการเรียนการสอนเพศศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลายจังหวัดตราด

### ข้อมูลผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดจำแนกรายอำเภอ ปีงบประมาณ 2564

ลำดับ	ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล	เมือง	คลองใหญ่	เขาสมิง	บ่อไร่	แหลมงอบ	เกาะกูด	เกาะช้าง	จังหวัด	เขต	ประเทศ
1.	อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี ต่อประชากร หญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน	เป้าหมาย	1,990	658	1,026	851	417	52	205	5,199	161,308	1,571,201
		ผลงาน	9	3	6	4	2	0	0	24	539	5,113
		อัตรา	4.52	4.56	5.85	4.7	4.8	0	0	4.62	3.34	3.25
		อัตรา Adjust	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า	เป้าหมาย	37	0	0	2	1	0	0	40	936	7,896
		ผลงาน	6	0	0	0	0	0	0	6	102	1,103

ลำดับ	ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล	เมือง	คลองใหญ่	เขาสมิง	ป่อไร่	แหลมงอบ	เกาะกูด	เกาะช้าง	จังหวัด	เขต	ประเทศ
	20 ปี	ร้อยละ	16.22	0	0	0	0	0	0	15	10.9	13.97
3.	ร้อยละของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปีที่ได้รับบริการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่ (Modern Methods) หลังคลอดหรือหลังแท้ง	เป้าหมาย	37	0	0	2	1	0	0	40	936	7,896
		ผลงาน	26	0	0	0	1	0	0	27	610	2,598
		ร้อยละ	70.27	0	0	0	100	0	0	67.5	65.17	32.90
4.	ร้อยละของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี หลังคลอด หรือหลังแท้งที่คุมกำเนิดได้รับการคุมกำเนิดด้วยวิธีกึ่งถาวร (ยาฝังคุมกำเนิด/ห่วงอนามัย)	เป้าหมาย	26	0	0	0	1	0	0	27	610	2,598
		ผลงาน	25	0	0	0	1	0	0	26	471	1,770
		ร้อยละ	96.15	0	0	0	100	0	0	96.3	77.21	68.13

ที่มา : HDC วันที่ 28 ธ.ค. 63

### 3. นวัตกรรม/ตัวอย่างที่ดี (ถ้ามี)

ไม่มี

### 4. ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

#### 4.1 สำหรับพื้นที่

4.1.1 การค้นหาต้นแบบ หรือ Best Practice การให้คำปรึกษาทางเลือกการคุมกำเนิดสำหรับวัยรุ่นหลังคลอดหรือแท้ง

4.1.2 ประชาสัมพันธ์ช่องทางการให้บริการสายด่วนให้คำปรึกษา 1663 ให้เข้าถึงง่าย สะดวก และเอื้อให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงบริการได้เพิ่มมากขึ้น และขยายบริการให้ยุติการตั้งครรภ์ ช่องทางที่เหมาะสมให้ ครอบคลุมมากขึ้น พัฒนาระบบยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย RSA อย่างน้อย 1 แห่งต่อ จังหวัด

4.1.3 จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 การขอรับคำปรึกษา/คำแนะนำด้านวางแผนครอบครัวและคุมกำเนิด อาจไม่ได้รับความสะดวก เนื่องจาก จำเป็นต้องลดระยะเวลาบริการให้สั้นลง เพื่อลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ COVID-19 ระหว่างผู้รับบริการและ ผู้ให้บริการ อาจทำให้ผู้รับบริการปฏิบัติตนในการวางแผนครอบครัวไม่ถูกต้อง อาจเกิดการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ควรเพิ่มช่องทางการให้คำปรึกษาผ่านระบบออนไลน์/โทรศัพท์โดยเฉพาะด้านวางแผนครอบครัว

4.1.4 กรณีสงสัยว่าตั้งครรภ์ แนะนำให้ผู้ขอรับบริการซื้อชุดทดสอบการตั้งครรภ์ตรวจด้วยตนเองจากร้านขายยา หากผลเป็นบวก แนะนำหญิงตั้งครรภ์ให้มาฝากครรภ์ตามระบบที่หน่วยบริการจัดไว้รองรับภายใต้สถานการณ์การระบาดของ COVID-19

4.1.5 กรณีตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ สามารถปรึกษาได้ทางสายด่วนปรึกษาปัญหาเอดส์และท้องไม่พร้อม โทร. 1663 หรือ เพจเฟซบุ๊ก 1663 สายด่วนปรึกษาปัญหาเอดส์และท้องไม่พร้อม

#### 4.2 สำหรับส่วนกลาง

4.2.1 พัฒนากลไกขับเคลื่อน พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นจากระดับประเทศสู่ระดับ  
เขต และจังหวัด

4.2.2 การพัฒนาโปรแกรม HDC เนื่องจากประมวผลในโปรแกรม HDC ยังคลาดเคลื่อน โดยพบว่าข้อมูล  
ผลงานการคลอด ไม่สัมพันธ์กับข้อมูลเป้าหมายของการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี

ผู้รายงาน : นางสาวภูริภัคค์ พรหมมินทร์

ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

วัน/เดือน/ปี : 7 มกราคม 2564

โทร : 084 019 8740

E-mail : Phuri.po9@gmail.com

ผู้ตรวจรายงาน : แพทย์หญิง สุณีย์ เชื้อสุวรรณชัย

ตำแหน่ง : นายแพทย์ชำนาญการ

วัน/เดือน/ปี : 20 มกราคม 2564

โทร : 081 647 8119

E-mail : suneemuk@ymail.com